Current Jewish Questions Tzeniut / Modesty

STATEMENT FROM AGUDATH ISRAEL OF AMERICA

For Further Information Please Contact Rabbi Avi Shafran (212) 797-9000 ext. #229 Shafran@agudathisrael.org

FOR IMMEDIATE RELEASE: December 28, 2011

Upon consultation with its rabbinic leadership, Agudath Israel of America issued the following statement today:

Reports of recent events in the Israeli town of Beit Shemesh are deeply disturbing.

Violence of any sort, whether physical or verbal, by self-appointed "guardians" of modesty is reprehensible. Such conduct is beyond the bounds of decent, moral - Jewish! - behavior. We condemn these acts unconditionally.

Those who have taken pains to note that the small group of misguided individuals who have engaged in this conduct are not representative of the larger charedi community are to be commended. It is disturbing, though, that some Israeli politicians and secularists have been less responsible, portraying the actions of a very few as indicative of the feelings of the many. Quite the contrary, the extremist element is odious to, and rejected by, the vast majority of charedi Jews.

Lost in all the animus and ill will, unfortunately, is the concept ostensibly at the core of the controversy: the exalted nature of tzenius, or Jewish modesty.

Judaism considers human desires to constitute a sublime and important force, but one whose potential for harm is commensurate with its potential for holiness.

In a society like our own, where the mantra of many is, in effect, "anything goes," many charedi Jews, men and women alike, see a need to take special steps - in their own lives and without seeking to coerce others - to counterbalance the pervasive atmosphere of licentiousness, so as to avoid the degradation of humanity to which it leads.

It would be tragic were the acts of violence to lead Jews to, G-d forbid, reject the culture of tzenius that has always been the hallmark of the Jewish nation, to regard Jewish modesty as something connected to violence and anger, rather than to refinement and holiness.

I. "Tzniut" Regarding Women

A. Exemplars

1a. Psalms 45:14

All glorious is the king's daughter within the palace; her raiment is of chequer work inwrought with gold.

1b. B. Yevamot 77a

The following interpretation was given: All glorious is the king's daughter within. [Respectable women remain at home and do not go into the open road even to meet members of their own sex.] In the West [Israel] it was explained. others quote it in the name of R. Isaac: Scripture said, And they said unto him: 'Where is Sarah thy wife?' etc. [Sarah remained indoors attending to the duties of her household, though there were visitors whom Abraham was entertaining in the open under the tree]

1c. B. Gittin 12a

If she can earn sufficient [for a living] and he said to her: Keep your earnings in place of your maintenance, he is within his rights. What is the point of bringing in the case where she can earn sufficient [for a living]? — You might think that even so she should not go about to earn a living because, as Scripture says, the honor of the king's daughter [i.e. the Jewish woman] lies it privacy; but now you know [that this is not so].

2. B. Bava Metzia 87a

And they said unto him, Where is Sarah thy wife? And he said, Behold, She is in the tent (Gen 18:6): this is to inform us that she was modest. [And therefore kept herself secluded] Rav Judah said in Rav's name: The Ministering Angels knew that our mother Sarah was in the tent, but why [bring out the fact that she was] in her tent? In order to make her beloved to her husband. [By impressing him with her modesty.] R. Jose son of R. Hanina said: In order to send her the wine-cup of Benediction.

3. B. Megilah 13a-b

R. Eleazar said: What is the meaning of the verse, He withdraweth not his eyes from the righteous? (Job 36:7) In reward for the modesty displayed by Rachel, she was granted to number among her descendants Saul; and in reward for the

1. תהלים מה:יד

כֶּל כְּבוּדָּה בַת מֶלֶךְ <u>פְּנִימָה</u> מִמִּשְׁבְּצוֹת זָהָב לִבוּשָׁה :

תלמוד בבלי יבמות עז:א

הכא תרגמו: +תהלים מייה+ כל כבודה בת מלך פנימה. במערבא אמרי, ואיתימא רי יצחק, אמר קרא: +בראשית יייח+ ויאמרו אליו איה שרה אשתך וגוי.

תלמוד בבלי גיטין יב:א

ואם מספקת, ואמר לה צאי מעשה ידיך במזונותיך - רשאי. מספקת, מאי למימרא? מהו דתימא: +תהלים מה+ כל כבודה בת מלך פנימה, קמ״ל.

2. תלמוד בבלי בבא מציעא פז:א

אמר אפרים מקשאה תלמידו של רבי מאיר משמיה דרבי מאיר: אברהם אבינו אוכל חולין בטהרה היה, ושרה אמנו אותו היום פירסה נדה. +בראשית יח+ ויאמרו אליו איה שרה אשתך ויאמר הנה באהל -להודיע ששרה אמנו צנועה היתה. מר רב יהודה אמר רב, ואיתימא רבי יצחק: יודעים היו מלאכי השרת ששרה אמנו באהל היתה, אלא מאי ששרה אמנו באהל היתה, אלא מאי באהל - כדי לחבבה על בעלה. רבי יוסי ברבי חנינא אמר: כדי לשגר לה

3. תלמוד בבלי מגילה יג:א-ב

אמר רבי אלעזר: מאי דכתיב +איוב לייו+ לא יגרע מצדיק עיניו, בשכר צניעות שהיתה בה ברחל - זכתה ויצא ממנה שאול, ובשכר צניעות שהיה בו בשאול - זכה ויצאת ממנו אסתר.

modesty displayed by Saul, he was granted to number among his descendants Esther. [There seems to be no authority in the Scripture for this statement] What was the modesty displayed by Rachel? — As it is written: And Jacob told Rachel that he was her father's brother.(Gen. 29:12) Now was he her father's brother? Was he not the son of her father's sister? What it means is this: He said to her, Will you marry me? She replied, Yes, but my father is a trickster, and he will outwit you. [lit. you will not be able to deal with him] He replied, I am his brother in trickery. She said to him, Is it permitted to the righteous to indulge in trickery? He replied. Yes: with the pure thou dost show thyself pure and with the crooked thou dost show thyself subtle. (II Sam. 22:27) He said to her, What is his trickery? She replied: I have a sister older than I am, and he will not let me marry before her. So he gave her certain tokens. When night came, she said to herself, Now my sister will be put to shame. So she handed over the tokens to her. So it is written, And it came to pass in the morning that, behold, it was Leah. (Gen. 29:25) Are we to infer from this that up to now she was not Leah? What it means is that on account of the tokens which Rachel gave to Leah he did not know till then. Therefore she was rewarded by having Saul among her descendants — What modesty did Saul display? — As it is written, But concerning the matter of the kingdom whereof Samuel spoke he told him not.(I Sam. 10:16, Samuel anointed Saul as King, Saul did not tell his uncle) He was therefore rewarded by having Esther among his descendants.

ומאי צניעות היתה בה ברחל - דכתיב +בראשית כייט+ ויגד יעקב לרחל כי אחי אביה הוא. וכי אחי אביה הוא? והלא בן אחות אביה הוא! אלא אמר לה: מינסבא לי? אמרה ליה: אין. מיהו, אבא רמאה הוא, ולא יכלת ליה. - אמר לה: אחיו אנא ברמאות. -אמרה ליה: ומי שרי לצדיקי לסגויי ברמיותא! - אמר לה: אין, +שמואל בי כייב+ עם נבר תתבר ועם עקש תתפל. אמר לה: ומאי רמיותא! -אמרה ליה: אית לי אחתא דקשישא מינאי, ולא מנסיב לי מקמה. מסר לה סימנים. כי מטא ליליא, אמרה: השתא מיכספא אחתאי, מסרתינהו ניהלה. והיינו דכתיב +בראשית כייט+ ויהי בבקר והנה היא לאה, מכלל דעד השתא לאו לאה היא! אלא: מתוד סימנין שמסרה רחל ללאה לא הוה ידע עד השתא. לפיכך זכתה ויצא ממנה שאול. ומה צניעות היתה בשאול - דכתיב +שמואל אי יי+ ואת דבר המלוכה לא הגיד לו אשר אמר שמואל - זכה ויצאת ממנו אסתר.

4. B. Shabbat 113b

Then said Boaz unto his servant that was set over [he reapers, whose damsel is this?(Ruth 2:5) Was it then Boaz's practice to enquire about damsels? — Said R. Eleazar: He perceived a wise dealing in her behavior, two ears of corn [that fell from the reapers] she gleaned; three ears of corn she did not glean.[In accordance with the law stated in M. Pe'ah 6:5 — This fact attracted his attention.] It was taught: He perceived modest behavior in her, the standing ears [Which the reapers forgot to cut down; these belong to the poor.] [she gleaned] standing; the fallen [she gleaned] sitting.

Rashi

The fallen – That which was dropped by the harvesters she collected sitting, and she did not bow to pick them up out of modesty.

5. B. Shabbat 53b

Our Rabbis taught: It once happened that a man married a woman with a stumped hand, yet he did not perceive it in her

4. תלמוד בבלי שבת קיג:ב

+רות ב+ ויאמר בעז לנערו הנצב על הקוצרים למי הנערה הזאת, וכי דרכו של בעז לשאול בנערה! אמר רבי אלעזר: דבר חכמה ראה בה, שני שבלין - לקטה, שלשה שבלין - אינה לקטה. <u>במתניתא תנא: דבר צניעות</u> ראה בה, עומדות - מעומד, נופלות -מיושב.

רש"י מסכת שבת דף קיג עמוד ב

נופלות - אותן שנשרו מן הקוצרים -לוקטת מיושב, ואינה שחה ליטלן -משום צניעות.

5. תלמוד בבלי שבת נג:ב

תנו רבנן: מעשה באדם אחד שנשא אשה גידמת ולא הכיר בה עד יום מותה. אמר רב: <u>בא וראה כמה צנועה</u> until the day of her death. Rabbi observed: <u>How modest this</u> woman must have been, that her husband did not know her! Said R. Hiyya to him, For her it was natural; [It is natural for a woman to cover herself, particularly when it is in her own interest.] <u>but how modest was this man, that he did not scrutinize his wife!</u>

<u>אשה זו, שלא הכיר בה בעלה</u>! אמר לו רבי חייא: זו דרכה בכך, אלא: <u>כמה</u> צנוע אדם זה שלא הכיר באשתו.

B. Laws and Practices

6a. M. Niddah 1:7

And twice [daily] must she examine herself: in the morning and at the [evening] twilight, and also when she is about to perform her marital duty.

6b. B. Niddah 12a

AND ALSO WHEN SHE IS ABOUT etc. R. Ammi citing R. Jannai remarked: And this is the test (lit. "time") of virtuous women. [Ordinary women, however, examine themselves only morning and evening Said R. Abba b. Memel to R. Ammi: The Tanna learnt MUST, [Implying that every woman is subject to the obligation.] [how then could] you learn 'virtuous women'? — The other replied: Because I maintain that whosoever observes the enactments of the Sages may be described as virtuous. It is the duty of every woman who desires to live in accordance with Rabbinic law to examine herself on each of the occasions specified in our Mishnah.] Said Rava: Would then [If R. Ammi's submission is correct.] one who does not observe the enactments of the Sages merely lose the designation of virtuous man but would not be called wicked? Rather, said Rava, as for virtuous women the testing-rag, with which they have examined themselves before one intercourse, they do not use it before any other intercourse, but those who are not virtuous use it and do not mind

6. משנה נדה א משנה ז

ופעמים צריכה להיות בודקת בשחרית ובין השמשות ובשעה שהיא עוברת לשמש את ביתה

תלמוד בבלי נדה יב:א

אמר רי אמי אמר רבי ינאי: וזהו עדן
של צנועות. אייל רבי אבא בר ממל לרי
אמי: תנא תני צריכות ואת תני
צנועות! אמר ליה: שאני אומר כל
המקיים דברי חכמים נקרא צנוע.
אמר רבא: ושאינו מקיים דברי
חכמים, צנוע הוא דלא מקרי, הא רשע
לא מקרי! אלא אמר רבא: צנועות, עד
שבדקו בו עצמן לפני תשמיש זה - אין
בודקות בו לפני תשמיש אחר; ושאינן
צנועות - בודקות ולא איכפת להן.

7. B. Ketuvot 3b

Said Rabbah: [That the Roman government] said, 'a maiden that gets married on the fourth day [of the week] shall have the first sexual intercourse with the prefect.' [You call] this danger? [Surely] this [is a case of] constraint! [And no woman is enjoined to sacrifice her life in resisting this assault] — Because there are chaste women who would rather surrender themselves to death and [thus] come to danger.

8. B. Sotah 49b

DURING THE FINAL WAR [Rashi explains: when the Temple was destroyed. More probably it refers to the last stand against Rome under Bar Kochba in 135 C.E.] THEY DECREED THAT A BRIDE SHOULD NOT GO OUT IN

7. תלמוד בבלי כתובות ג:ב

אמר רבה, דאמרי: בתולה הנשאת ביום הרביעי, תיבעל להגמון תחלה. האי סכנה! אונס הוא! <u>משום דאיכא</u> צנועות, דמסרן נפשייהו לקטלא ואתיין לידי ס<u>כנה</u>.

8. תלמוד בבלי סוטה מט:ב

בפולמוס האחרון גזרו שלא תצא כלה באפריון וכוי. מייטי משום צניעותא.

A PALANQUIN [In which she was conveyed to her husband's	
house.] etc. Why? — For reasons of chastity. [There was	
danger of her being attacked.]	
9. B. Bava Kamma 82a	9. תלמוד בבלי בבא קמא פב:א
'That a woman must wear a sinnar (type of clothing, meaning	ושתהא אשה חוגרת בסינר - משום
uncertain) out of modesty.	.צניעותא

II. Modest Behavior Beyond Women

10. B. Menachot 43a	10. תלמוד בבלי מנחות מג:א
Whenever a man puts on the tefillin he should make a blessing	תפילין כל זמן שמניחן מברך עליהן,
over them, says Rabbi. But if so, at any time [of the day	דברי רבי. אי הכי, כל שעתא נמי <u>! רב</u>
whenever he puts on the garment he should say the blessing]?	יהודה איניש צניעא הוה, ולא שרי ליה
— Rav Judah was a most modest person and would not take	<u>לגלימיה כוליה יומא</u> .
off his cloak the whole day long.	
11. B. Berachot 8b	11. תלמוד בבלי ברכות ח:ב
R. Gamaliel says: For three things do I like the Persians: <u>They</u>	אמר רבן גמליאל: בשלשה דברים
are temperate in their eating, modest in the privy, and chaste in	אוהב אני את הפרסיים : <u>הן צנועין</u>
another matter. (Marital Relations)	באכילתן, וצנועין בבית הכסא,
Also see B. Berachot 62a	<u>וצנועין בדבר אחר</u> .
Thiso see D. Defaction 02a	
	תלמוד בבלי ברכות סב:א
12. B. Yoma 39a-b	12. תלמוד בבלי יומא לט:א-ב
During the whole 40 year period in the Temple under Shimon	ונשתלחה ברכה בעומר ובשתי הלחם
the Righteous] a blessing was bestowed upon the 'omer, the	ובלחם הפנים, וכל כהן שמגיעו כזית
two breads, and the shewbread, so that every priest, who	יש אוכלו ושבע, ויש אוכלו ומותיר.
obtained a piece thereof as big as an olive, ate it and became	מכאן ואילך נשתלחה מאירה בעומר ובשתי הלחם ובלחם הפנים, וכל כהן
satisfied with some eating thereof and even leaving something	ובשוני חקרום רבקרום רובנים, רכל כרון מגיעו כפול, <u>הצנועין מושכין את ידיהן</u>
over. From that time on a curse was sent upon 'omer, two	והגרגרנין נוטלין ואוכלין. ומעשה
breads, and shewbread, so that every priest received a piece as	באחד שנטל חלקו וחלק חבירו, והיו
small as a bean: the modest ones withdrew their hands from it,	קורין אותו בן חמצן עד יום מותו.
whilst voracious folk took and devoured it. Once one [of the	
latter] grabbed his portion as well as that of his fellow,	
wherefore they would call him 'ben hamzan' [grasper] until his	
dying day.	
13. M. Ma'aser sheni 5:1	13. משנה מעשר שני ה:א
A vineyard in its fourth year must be marked [As a sign that its fruit	כרם רבעי מציינין אותו בקוזזות
must not be picked and eaten] with clods of earth, [trees of] 'orlah	אדמה ושל ערלה בחרסית ושל קברות
with potter's clay, and graves [To mark them as a place of impurity]	בסיד וממחה ושופך אמר רבן שמעון
with lime which is dissolved and poured on. [On the Grave] Rabban	בן גמליאל במה דברים אמורים
Simeon B. Gamaliel said: when is this done? [Marking forbidden fruit]	בשביעית והצנועים מניחין את המעות
in the seventh year.[The sabbatical year when all produce was	ואומרים כל הנלקט מזה יהא מחולל
ownerless and free to everybody] The modest used to put down	<u>על המעות האלו</u> :
money and say: any fruit gathered from this vineyard may be	
exchanged for this money. [They were eager to prevent the	
commission of a religious transgression through their fruit.]	

14. B. Pesachim 113a

R. Johanan said: Concerning three does the Holy one, blessed be He, make proclamation every day: a bachelor who lives in a large town without sinning, a poor man who returns lost property to its owner, and a wealthy man who tithes his produce in secret.

15a. Micha 6:8

He has shown you, O mortal, what is good. And what does the LORD require of you? To act justly and to love mercy <u>and to walk humbly with your God</u>.

15b. B. Sukkah 49b

The School of R. Anan taught: It is written, The roundings of thy thighs. (Song of Songs 7:2) Why are the words of the Torah compared to the thigh? To teach you that just as the thigh is hidden, so should the words of the Torah be hidden, (It should be taught in privacy, not in the market place (cf. M.K. 16a)) and this is the import of what R. Eleazar said, What is the implication of the text, It hath been told thee, O man, what is good, and what the Lord doth require of thee: Only to do justly, and to love mercy, and to walk humbly with thy God? 'To do justly' means [to act in accordance with] justice; 'to love mercy' refers to acts of loving kindness' 'and to walk humbly with thy God' refers to attending to funerals and dowering a bride for her wedding. Now can we not make a deduction a fortiori: If in matters which are normally performed publicly the Torah enjoins 'to walk humbly', how much more so in matters that are normally done privately?

See B. Makkot 24a

14. תלמוד בבלי פסחים קיג:א

אמר רבי יוחנן: שלשה מכריז עליהן הקדוש ברוך הוא בכל יום: על רווק הדר בכרך ואינו חוטא, ועל עני המחזיר אבידה לבעליה, <u>ועל עשיר</u> המעשר פירותיו בצינעה.

15. מיכה ו:ח

הָגִּיד לְךָ אָדָם מַה טוֹב וּמָה יְקְנָק דּוֹרֵשׁ מִמְּךָ כִּי אִם עֲשׁוֹת מִשְׁפָּט וְאַהֲבַת חֶסֶד וַהצָגַע לֵכַת עִם אַלֹהִידַ:

תלמוד בבלי סוכה מט:ב

תנא דבי רב ענן: מאי דכתיב +שיר
השירים ז+ חמוקי ירכיך למה נמשלו
דברי תורה כירך - לומר לך: מה ירך
בסתר - אף דברי תורה בסתר. והיינו
דאמר רבי אלעזר: מאי דכתיב +מיכה
ו+ הגיד לך אדם מה טוב ומה ה'
דורש ממך כי אם עשות משפט ואהבת
חסד והצנע לכת עם אלהיך. עשות
משפט - זה הדין, ואהבת חסד - זו
גמילות חסדים, והצנע לכת עם אלהיך
זו הוצאת המת והכנסת כלה לחופה.
והלא דברים קל וחומר: ומה דברים
שדרכן לעשותן בפרהסיא - אמרה
תורה הצנע לכת, דברים שדרכן
תורה הצנע לכת, דברים שדרכן

תלמוד בבלי מכות כד:א

Further Reading

"Modesty...or a desecration of Torah?" Rabbi Marc Angel Monday, May 9 2011 http://www.jewishideas.org/blog/modestyor-desecration-torah

"Lechery, Immodesty and the Talmud" Dov Linzer January 19, 2012 http://www.nytimes.com/2012/01/20/opinion/ultra-orthodox-jews-and-the-modesty-fight.html

"Reflections on Tzniut and Beit Shemesh" Aryeh Klapper January 19, 2012 http://text.rcarabbis.org/reflections-on-tzniut-and-beit-shemesh-by-aryeh-klapper/